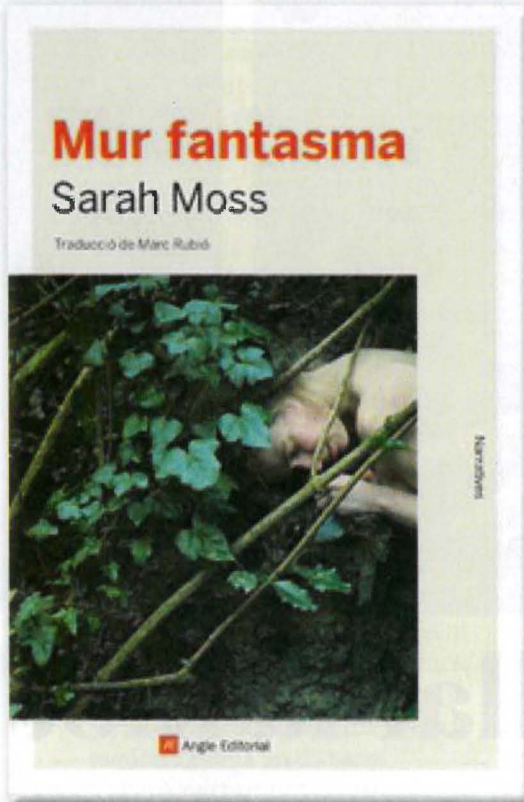

Arqueologia psicològica

Hauré de convenir amb vostès que l'art d'escriure novel·les exigeix no solament tota l'energia sinó tota la dedicació professional. La professora Sarah Moss (1975) ensenya literatura i escriptura creativa a la universitat de Warwick. Aquesta és la sisena novel·la. *Mur fantasma* es fa llegir fins i tot amb la desatenció d'un matí de platja. S'inicia amb un capítol fort d'una certa potència expressiva, com un inici cinematogràfic que prefigura el desenllaç. Tot seguit, la novel·lista cus un text amb molt poques frases descriptives, a vegades només una i, sense solució de continuïtat, en un flux continu, mira, narra les converses, les oratitats, sense separar-ho. Tot cosit. Tot lligat. Sensitivament contactat. Et submergeix en la perspectiva minuciosa d'un personatge, Silvie, que és filla *teenager* d'un pare conductor d'autobusos aficionat a l'arqueologia que participa en cos i en ànima en una mena de curs d'arqueologia experimental que parteix de la suposició que per fer-se una idea dels pensaments dels homes i les dones de l'edat de ferro s'han de viure les mateixes circumstàncies, incloses les celebracions de sacrificis humans, i, és clar, la forma d'alimentar-se i vestir. Un primer element secundari, la duresa de caràcter autoritari del pare, va prenent relleu i força fins a un *crescendo* final, amb un desenllaç feble.

↓
LA TORBA ESDEVÉ, EN AQUESTA NOVEL·LA DE SARAH MOSS, UN ESPAI SIMBÒLIC: LA GOLA DE LA TERRA

L'espai esdevé progressivament obsessiu: Northumberland és una regió salvatge, al nord d'Anglaterra, en els confins amb Escòcia. Més en concret, l'espai és una torbera que xucla, relacionada amb certs misteris que arrelen en el malestar de la cultura. La torba és el lloc simbòlic: la gola de la terra. La novel·la creix

en la direcció angoixosa del *thriller*.

Molt ben instal·lada en la subjectivitat d'un personatge femení, aquesta Silvie adolescent, la veu narrativa camina de puntetes per damunt de molts assumptes: el nacionalisme arqueològic, la forma d'aprendre arqueologia, el caràcter dominant del pare, els càstigs corporals, la relació amb la naturalesa, el progrés, les formes primitives de religió, els sacrificis rituals, les conviccions del present, les conviccions del passat, l'angoixa ancestral, la descoberta del cos, la submissió de les dones...

La veu narrativa provoca una certa vaporositat perquè l'adolescent mai judica, sempre accepta, sempre es doblega a les demandes del pare, cosa que no deixa de ser clara. En definitiva, és una novel·la molt ben escrita: estranya lliçó d'arqueologia, dels nostres orígens. Hi ha també una lliçó d'arqueologia psicològica en l'amor-domini-càstig del pare cap a la filla, però això és un defecte de professor, que veu lliçons a tot arreu.

El títol es refereix a un assumpte que per nosaltres, romànics empeltats d'àrabs, ens resulta aliè: el mur simbòlic que separava els antics britans i els romans. Un antic mur.